

NOTAT – BARNEVERNENSINSTITUSJONSUTVALGET – INNSPILLSMØTE 27. SEPT. 2022

1. Generelt om tilstanden:

- Politiet er ikke i posisjon til å gi en vurdering av tilstanden i barnevernets institusjonstilbud.
- Politiet har på den annen side erfaringer med *tilfeller* hvor tilbudet ikke er i stand til å sikre ro, orden og sikkerhet for barnet de har omsorg for, eller for barnets omgivelser.

Politidirektoratet har innhentet erfaringer og synspunkter fra enkelte politidistrikter.

Overordnet og generelt er *inntrykket* at tilbudet

- ikke er robust nok
- at politiet må tre til for tidlig.

Direktoratet har fått opplyst om;

- Generell økning i antall bistandsoppdrag til barnevernsinstitusjoner – utageringer, rømninger og tilbakeføringer
- Mange rømninger, og politiet ender opp med å bruke en del ressurser på søk og transport. Ofte gjentante ganger for samme person i relativt kort tidsrom.
- Bemanningen på institusjonene oppleves som lav og personellet fremstår som usikre på når og hvordan de skal gripe inn ovenfor barn/ungdom.
- Det fremstår som om flere barn/ungdommer blir værende lenge på en akuttinstitusjon grunnet mangel på tilbud om endelig plassering.
- Inntrykk av at ansatte ved institusjon er bekymret for tilsyn av Statsforvalteren hvis det brukes makt.

Mulig uheldig konsekvens;

- De aktuelle barna og ungdommene blir overlatt til og eksponert for politiets virkemiddelbruk både tidligere og oftere enn nødvendig. Det stilles spørsmål om dette er det beste for barnet.

Det foreligger etablerte samarbeid mellom politi og kommuner knyttet til forebygging.

- Sentralt at det også samhandles mellom barnevernsinstitusjoner og kommuner, slik at institusjoner ikke blir stående utenfor vertskommunens tjenester, hvor man gjerne har stort fokus på tverrfaglig forebygging og tidlig intervensjon.
- Krever at kommunene har oversikt over hvilke institusjonstilbud som til enhver tid er etablert i kommunen.

Fra politiets side fremstår utfordringene som to-delt: ressurser og hjemler

2. utfordringer som utvalget bør legge særlig vekt på i arbeidet

Er institusjonsbarnevernet oppsatt med tilstrekkelig ressurser til å ivareta sine omsorgsforpliktelser helt ut til det punktet hvor det er riktig og nødvendig at politiet må overta, eller overlates håndteringen av barnet og ungdommen for tidlig og for ofte til politiet?

- Det bør finnes tilstrekkelig antall institusjoner med riktig kompetanse for barn/unge som trenger det
- Flere institusjoner bør inneha kompetanse om psykisk helse - dette henger tett sammen med rus og adferd
- Opplever at enkelte institusjoner blir en "inngangsbillett" for rus for enkelte ungdommer - institusjonsbarnevernet bør også fokusere "smitteeffekten" av dette
- Utvalget bør også fokusere på suicidale barn; særlig unge jenter, som ofte havner i en "evig loop" mellom institusjon, politi og helse.

Er institusjonsbarnevernet oppsatt med tilstrekkelig hjemler til å kunne ivareta sitt omsorgs- og behandlingsansvar?

- Det oppleves at rettighetsforskriften tolkes og anvendes ulikt i praksis
- Det spørres også om denne i tilstrekkelig grad er egnet til å sikre faste rammer for på institusjon (søvn, mat, kontinuitet i omsorgspersoner) – eller om disse forutsetningene i for stor grad utfordres ved gjentatte rømninger

Avgrensning mot tvangsbruk;

Politiet mener at tvangsbruk har en helt nødvendig plass som del av de temaene utvalget skal utrede.

3. Relevante, pågående prosesser som omfattes av utvalgets mandat

- *Politiets barnefaglige veileder* – snart i mål
- *Utvikling av politiets klageordning* – tilrettelegging for at barn har en reell klageadgang
- Bufdirs revisjon av veileder – barn som rømmer fra institusjon – POD vil bidra inn i arbeidet